

GABRIEL SZAJNA

Wydział Wychowania Fizycznego, UR (Polska)

Sesja naukowa sportów walki w Katowicach / A scientific session of combat sports in Katowice

Submission: 30.11.2009, acceptance: 4.12.2009.

Słowa kluczowe: sporty walki, sztuki walki, konferencja naukowa

Dnia 27.11.2009 r. katowicka AWF zorganizowała ogólnopolską konferencję naukową nt. *Sporty indywidualne w teorii i praktyce*. Pierwotnie miała to być dwudniowa konferencja naukowo-metodyczna, jednak zrezygnowano z planowanych na drugi dzień warsztatowych zajęć metodycznych. Organizatorem tej ciekawej imprezy naukowej była prof. Teresa Socha i kierowana przez nią Katedra Sportów Indywidualnych oraz Klub Sportowy AZS – AWF Katowice. Zaproszono osoby zainteresowane problematyką teorii i praktyki indywidualnych dyscyplin sportu, jak lekkoatletyka, gimnastyka, kolarstwo, pływanie, sporty walki i sporty zimowe. Przewidziano trzy wykłady w sesji plenarnej oraz liczne prezentacje w sesji plakatowej i czterech sesjach referatowych.

W sesji plenarnej obrady otworzyli prof. T. Socha i prof. Bogdan Bacik, dziekan AWF w Katowicach. Swe wykłady przedstawili T. Socha (*Prognozy dla Polski w biegach narciarskich i biathlonie na IO w Vancouver*), prof. Stanisław Socha (*Światowa lekkoatletyka na IO w Pekinie i MŚ w Berlinie*) i doc. Waław Petryński (*Kształtowanie nawyków czuciowo-ruchowych w świetle teorii Bernsztejna*). Następnie – przed zakończeniem tej sesji – prof. UR Wojciech J. Cynarski wręczył w imieniu Stowarzyszenia Idokan Polska certyfikat przyjęcia prof. T. Sochy do Komitetu Badań Naukowych SIP i dyplom przyznania członkostwa honorowego SIP prof. Zbigniewowi Czajkowskiemu.

Po sesji plakatowej uczestnicy konferencji podzielili się według zainteresowań, wybierając sesję poświęconą lekkiej atletyce (obradę poprowadził prof. Paweł Kowalski, AWF Wrocław) lub sesję „Sporty Walki”, gdzie obrady poprowadzili prof. Cynarski i dr Zbigniew Borysiuk (Politechnika Opolska). Przewidziano tu 10 wystąpień referato-

wych, z których przedstawionych i przedyskutowanych zostało 9 prac.

Pierwszy referat – „Z dziejów polskiej szermierki. Szkoła na szable Michała Starzewskiego” – przygotowany przez W.J. Cynarskiego i G. Szajnę, przedstawił drugi współautor. Zwrócono uwagę zarówno na sylwetkę tegoż fechtmistrza, jak i na jego znaczący dorobek na rzecz polskiej szkoły szablowej. W drugim wystąpieniu prof. dr Z. Czajkowski opisał odmiany walk ćwiczebnych w szermierce sportowej [fot. 1]. Archeolog z UW Marcin Żmudzki zaproponował klasyfikację uprawianych dzisiaj form szermierki – od historycznej po sportową. Z kolei dr Maciej Tomczak (AWF Poznań) przedstawił wyniki swych badań empirycznych dotyczących psychologicznych uwarunkowań wyników sportowych w szermierce. Prof. Helena Stokłosa (AWF Katowice) analizowała jakość tkanki kostnej dziewcząt uprawiających szermierkę, a Michał Morys (nb. wiceprezes Polskiego Związku Szermierczego) porównywał pola trafień w szpadzie kobiet i mężczyzn.

Pozostałe prace dotyczyły innych, niż szermierka, obszarów. Dr Dariusz Bigoszewski (AWF Warszawa) zaprezentował wyniki badań czołowych judoków świata – analizę ich działań obronnych. Jacek Wąsik, doktor fizyki z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie i posiadacz stopnia 4 dan w ITF, analizował strukturę ruchu kopnięcia okrężnego. Karina Nowak (AWF Katowice) omówiła wyniki badań antropometrycznych osób uprawiających filipińskie sztuki walki, koncentrując uwagę na zachowywaniu równowagi w trakcie wykonywania technik obrony i ataku.

Sesję tę podsumował prof. Cynarski wskazując na szerokie spektrum zagadnień, odnoszących się do szermierki oraz tradycji sztuk walki i sportów walki pochodzących z Europy, Filipin, Japonii

Fot. 1. Prof. Z. Czajkowski podczas referatu (fot. autora)

Photo 1. Prof. Z. Czajkowski during his oral presentation, Katowice, November 2009

i Korei. Wielowymiarowość i wieloaspektowość sportów walki dyskutowana była i interpretowana z perspektywy wielu nauk – od archeologii, przez fizykę, po fizjologię wysiłku, teorię sportu i refleksje historyczne. Zastosowano też różne podejścia metodologiczne.

Po przerwie obiadowej obrady konferencyjne kontynuowane były w sesjach „Pływanie” i „Sporty indywidualne – inne”, po czym nastąpiło podsumowanie obrad.

Najciekawsza była sesja poświęcona sportom walki, zdominowana w dużej części przez tematykę szermierczą. Nie jest to dziwne z tej racji, że Katowice są od dawna krajowym centrum szkolenia w szermierce sportowej. To tutaj od wielu lat działa prof. Czajkowski – nauczyciel trenerów, doktor *honoris causa* katowickiej AWF i członek honorowy SIP. Oprócz Z. Czajkowskiego w sesji tej uczestniczyli (m.in.) członkowie SIP – prof. T. Socha, dr Dorota Pawlik oraz działacze Komisji Szermierki SIP – W.J. Cynarski i G. Szajna.

Przedstawiona konferencja była pierwszą w cyklu imprez jubileuszu 40-lecia Akademii Wychowa-

nia Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach. Była też pierwszą katowicką konferencją poświęconą w dużej części problematyce sportów walki i sztuk walki w ujęciu multidyscyplinarnym. Sesja „Sporty Walki” przejdzie do historii naukowych badań w tej dziedzinie, jako ważna impreza i znaczące spotkanie polskich badaczy przed II Światowym Kongresem Naukowym Sportów Walki i Sztuk Walki w Rzeszowie we wrześniu 2010 r.

Key words: combat sports, martial arts, scientific conference

Summary

On 27 November 2009 Academy of Physical Training in Katowice organized a national scientific conference entitled: “Individual sports in theory and practice”.

Among the participants were people interested in sport disciplines such as: athletics, gymnastics, cycling, swimming, combat sports and winter sports. The presented lectures, presentations and poster sessions were connected with these areas of interest. One of the worth mentioning sessions was the one devoted to combat sports (particularly fencing).